

v evropské politice (19. 6. – 25. 6. 2017)

Událost týdne:

22. června byl zahájen dvoudenní summit vrcholných představitelů zemí EU v Bruselu. První den summit rozhodl o prodloužení hospodářských protiruských sankcí v souvislosti s ukrajinskou krizí do konce ledna 2018. Státy EU se dohodly i na úmyslu prosadit pařížskou klimatickou dohodu či na výrazném posunu v obranné spolupráci, konkrétně na spuštění trvale strukturované spolupráce (PESCO) zemí EU, které si přejí více spolupracovat v obranné oblasti. Britská premiérka Theresa Mayová na summitu představila hrubý návrh toho, jak chce Británie po vystoupení z EU poskytnout co možná největší jistotu téměř třem milionům unijních občanů žijících v Británii. Návrh dle předsedy Evropské rady Donalda Tuska nesplnil očekávání ostatních zemí EU.

19. června byla oficiálně zahájena jednání o odchodu Velké Británie z EU, když se v Bruselu setkali britský vyjednavatel pro brexit David Davis a jeho protějšek z EU Michel Barnier. Dohodli se, že první fáze vyjednávání bude rozdělena na tři oblasti, konkrétně na otázky spojené s právy unijních občanů, na finanční vyrovnání a na zbývající záležitosti. Davis potvrdil úmysl Británie opustit jednotný trh EU i záměr vyjednat s EU novou dohodu o volném obchodu a celní dohodu.

19. června jednali v polské Varšavě šéfové vlád visegrádské čtyřky (V4 - ČR, SR, Polsko, Maďarsko) se svými protějšky ze zemí Beneluxu (Belgie, Nizozemsko, Lucembursko). Uskupení se neshodla v otázce kvót na přerozdělování uprchlíků, jež země V4 na rozdíl od Beneluxu odmítají. Potvrdila však společný zájem na minimalizování škod spojených s brexitem pro export a občany EU žijící v Británii.

19. června zaútočil 47letý Brit Darren Osborne na skupinu muslimů poblíž mešity na severu Londýna, když do skupiny najel dodávkou. Deset muslimů bylo zraněno, jeden zemřel. Osborne byl obviněn z terorismu. Ve stejný den došlo k neúspěšnému pokusu o teroristický útok v centru Paříže, když na třídě Champs-Élysées najel muž automobilem do policejní dodávky. Jeho vůz však začal hořet a útočník, který byl identifikován jako francouzský občan Adam Dzaziri a úřadům byly známy jeho sklony k islámskému radikalismu, v důsledku popálenin zemřel.

19. června podal francouzský premiér Édouard Philippe dle zvyklostí demisi vlády po parlamentních volbách. O dva dny později oznámil Philippe nové složení francouzské vlády. Macron navýšil počet členů kabinetu z 22 na 28. Odešli z něj čtyři ministři, přičemž tři z nich byli členy koaličního centristického hnutí MoDem. V kabinetu, který se skládá hlavně z členů a příznivců Macronova vítězného hnutí Republika v pohybu (REM), je rovné zastoupení mužů a žen.

20. června došlo k incidentu amerického výzvědného letounu RC-135 a ruské stíhačky Su-27 nad mezinárodními vodami Baltského moře, když se k sobě letouny nebezpečně přiblížily. Rusko a USA se následně vzájemně obvinily ze zapříčinění situace a provokací.

23. června jednal francouzský prezident Emmanuel Macron v Bruselu na okraj summitu EU s premiérem zemí visegrádské čtyřky (V4). Dohodli se na vedení intenzivnějšího dialogu, na podzim by země měly uspořádat společnou vrcholnou schůzku. Macron se před summitem ostře vyjádřil na adresu zemí V4 kvůli jejich odmítavému postoji v řadě unijních otázek.

23. června potvrdila ruská ústřední volební komise, že ruský opoziční předák Alexej Navalnyj nemůže kandidovat v prezidentských volbách v příštím roce, neboť byl pravomocně odsouzen k pětiletému podmíněnému trestu za údajnou korupci.

24. června informoval list Daily Mirror, že předseda britských labouristů Jeremy Corbyn chce dle svých slov prosadit nové parlamentní volby. Poukázal na to, že konzervativci premiérky Theresy Mayové, kteří po volbách ztratili parlamentní většinu, nebyli schopni domluvit se na spolupráci s konzervativní severoirskou DUP ani dva týdny po volbách. O den dříve byly zveřejněny výsledky průzkumu, podle nichž by 35 % Britů považovalo za nejlepšího premiéra Corbyna, zatímco Mayovou by volilo 34 % dotázaných.

